

aard, die alleen van belang zijn voor specialisten of voor huisartsen. De specialisten hebben zich niet te bemoeien met de belangen van de huisartsen en deze laatsten niet met die van de specialisten. In de afdelingen van het platteland ondervindt men deze bezwaren niet bij de tegenwoordige regeling, wel in die van de groote steden. Hier zijn de belanghebbenden meestal in de minderheid en wordt hun lot beschikt door hen, die met de zaak niets te maken hebben. Vooral geldt dit voor de huisartsen, die veel meer verhinderd zijn de vergaderingen bij te wonen, dan de overige leden.

De Haagsche huisartsen zijn reeds vereenigd en wenschen zich meer zelfstandig te maken; de inrichting van de Maatschappij moge daarvoor geen beletsel zijn, anders zou een exodus van huisartsen niet tot de onmogelijkheden behooren.

Iedere groep hebbe ook haar eigen rechtsprekend college, aan welk tevens de beroepsbelangen kunnen worden toevertrouwd. De vakgenooten kunnen het best over hun collega's oordeelen. Geschillen tusschen personen uit verschillende groepen zouden kunnen worden beslecht door een commissie, in het bijzonder door de betreffende groepen daarvoor benoemd.

Zooals de toestand in de Maatschappij thans is, mag die niet bestendig blijven.

Er wordt vrees geopperd, dat er bij een eventueele ziekteverzekeringswet moeilijkheden zullen rijzen, wanneer de geheele Maatschappij niet meer voor de maatschappelijke belangen kan opkomen. Wie zijn de belanghebbenden bij deze wet? naast de werknemers de werkgevers en de ziekenfondsapothekers, de *ziekenfondshuisartsen* en *ziekenfondsspecialisten*; de overige leden der Maatschappij hebben niets er mede te maken. Welnu, de apothekers zijn georganiseerd, eveneens de specialisten, terwijl de huisartsen hun vertegenwoordiging vinden in de C. O., welk orgaan met het rechtmatig deel der fondsen onmiddellijk kan overgaan in de organisatie van ziekenfonds-huisartsen. Eveneens gaan de afdelingsziekenfondsen over aan deze drie lichamen, aan wier hoofd een centrale commissie kan staan, bijv. bestaande uit de voorzitters hunner besturen, tot het plegen van overleg met de regeering, terwijl contracten met ziekenfondsbesturen of ziekenfondsbonden door elke organisatie afzonderlijk kunnen worden aangegaan. Men heeft dan een veel snellere afdoening van zaken dan thans.

Dit alles maakt het zeer wenschelijk, dat de motie den Haag worde aangenomen.

's-Gravenhage, 18 Nov. 1918.

L. NAVIS H.ZN.

III.

In het *Tijdschrift* van 9 November wordt de Haagsche motie door collega DE HAAS duchtig onderhandengenomen. De voorstelling, alsof zij in hoofdzaak uitgaat van de plaatselijke specialisten, is niet juist. De voorsteller was een huisarts en verscheidene huisartsen gingen er met mee. Er is dan ook in onze afdeling geen „snelle ommekeer” geweest, zooals collega RIBBIUS meent te moeten opmerken.

In den Haag bestaan al eenigen tijd naast en buiten de afdeling een vereeniging van huisartsen en een specialisten-vereeniging. De onderlinge verhouding is goed. De eigen organisatie komt voor de eigen belangen op, doch waardeert de tegenpartij. In Januari van dit jaar werd door collega STIGTER reeds een voorstel gedaan ter indiening aan de algemeene vergadering om een commissie te benoemen, die maatregelen zou beramen, welke er toe leiden, dat de Maatschappij zich uitsluitend bepale tot de bevordering der geneeskunst en de gemeenschappelijke belangen en dat aan de ontstane organisaties ten bate van groepsbelangen een zelfstandige positie naast en buiten de Maatschappij wordt gegeven, voor zoover zij deze nog niet bezitten. Dit voorstel kon toen nog geen meerderheid verwerven. Een motie om de herzieningsvoorstellen in zake de specialisten niet in behandeling te nemen werd met slechts één stem meerderheid verworpen. Warm stond dus onze afdeling in deze allerminst. Toen echter eenmaal besloten was om mee te gaan met de voorstellen van het hoofdbestuur, werden enkele amendementen ingediend en werd later ook meegegaan met de motie Rotterdam, voornamelijk met de bedoeling, de specialisten voor de Maatschappij te behouden. Nu het echter overtuigend blijkt, dat dit laatste niet zal gelukken, noch met de voorstellen

van het hoofdbestuur, noch met die van de C. V., zijn wij bedacht geweest op de nog eenig mogelijke goede oplossing, neergelegd in de bedoelde motie.

Daarvoor zijn echter nog andere gronden aan te voeren. Gaandeweg hebben in onze afdeling tal van geneesheeren, de Maatschappij verlaten: gepensioneerde officieren van gezondheid, rustende geneesheeren, bijna alle gemeenteartsen, de meeste dokters van „de Volharding”, enz.. En van hen, die zich hier vestigen, wordt de meerderheid geen lid meer. Zoo werden dit jaar slechts 6 van de 16 lid. De redenen liggen in de bindende besluiten, in de vakbeweging en in den onderlingen strijd. Terwijl nu slechts $\frac{5}{8}$ der Haagsche artsen lid is van de afdeling, verwacht ik in de toekomst nog treuriger verhoudingen, indien de Maatschappij niet in andere banen wordt geleid. De splijtingsbacil laat zich hier terdege gelden en slechts radicale maatregelen kunnen de zaken nog in het goede spoor brengen. De kansen voor aanneming onzer motie acht ik uiterst gering, maar toch worde zij door een ieder nog eens nauwgezet overwogen!

Gaat het in andere groote afdelingen denzelfden weg op als hier, dan heeft de Maatschappij weldra niet meer het recht om te spreken namens den geneeskundigen stand en voorzie ik, dat die afdelingen zich zullen ontbinden en plaatselijke verenigingen er voor in de plaats zullen treden.

's-Gravenhage, 18 November 1918.

H. J. KIJLSTRA.

IV.

Het conflict tusschen de specialisten en de Maatschappij, hetgeen hoofdzakelijk de materiele belangen betreft, kan naar mijn meening langs twee wegen opgelost worden.

I. Elke partij organiseert zich op gelijksoortige wijze. Ieder neemt besluiten, die of alle of voor zoover zij de belangen der andere partij raken, om kracht van wet te krijgen, de goedkeuring van het hoofdbestuur der Maatschappij behoeven. Dit zal, alvorens een beslissing te nemen, de besluiten aan het bestuur der anderé partij ter beoordeeling moeten voorleggen. In dezen gedachtengang heeft dus elke partij een bestuur, terwijl bijzondere onderwerpen, b.v. ziekenfonsaangelegenheden, aan bijzondere commissies kunnen worden opgedragen, welke het werk afdoen en door het bestuur der partij gefatteerd worden. Het hoofdbestuur der Maatschappij heeft dan het super-arbitrium, waardoor het zorgt, dat de belangen der eene partij niet door de andere geschaad worden. Kan een partij zich met een hoofdbestuurbeslissing niet vereenigen, dan staat beroep op de algemeene vergadering open, indien $\frac{3}{4}$ der partijleden zich hiervoor verklaart. Staken op de algemeene vergadering de stemmen, dan wordt de hoofdbestuurbeslissing als verworpen beschouwd. Misschien is het gewenscht de algemeene vergadering, waarin nu de algemeene artsen overwegen, in het vervolg dan te doen bestaan uit evenveel specialisten als algemeene artsen, districtsgewijze te kiezen. De leden van het hoofdbestuur worden gekozen door en uit alle Maatschappijleden. Om daaruit elk partijdrijven te weren, kieze men mannen met ruimen blik, praktischen zin en hoog karakter. Op deze wijze werken beide partijen gelijk gereglementeerd, doch op zichzelf binnen de Maatschappij, en hebben weinig voeling met elkaar.

II. De beide partijen beginnen van onderen op met samenwerking, waarbij dus commissies, eventueel sub-commissies, noodig zijn voor bepaalde onderwerpen, bestaande uit evenveel leden van elke partij. Dus zijn reeds in de kringen dergelijke commissies te vormen. Hierbij denke men aan ziekenfonsaangelegenheden, waarvoor een centrale commissie met onderafdeelingen noodig zou zijn. Welk werk hier door de commissies zelfstandig afgedaan zal kunnen worden en wat de goedkeuring van het hoofdbestuur of dagelijksch bestuur behoeft, is nader bij reglement te regelen. Het hoofdbestuur worde ook hier gekozen en werke overigens zooals vorenstaande werd aangegeven. Evenwel dient hier bepaald te worden, welke hoofdbestuurbeslissingen de goedkeuring der algemeene vergadering behoeven of hoeveel kringen te zamen van een hoofdbestuurbeslissing een beroep op de algemeene vergadering kunnen doen.